

Cena egzemplarza zł 5
łącznie z ceną za listy
wynagrodzeniem sprzedawcy

ILUSTROWANY

Prenumerata poczt. zł 120
przez roznosiciela zł 130

KURIER POLSKI

Rok IV

Centrale telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Telefon dla korespondentów zamiejscowych 36-00
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10-12

Piątek, dnia 16 lipca 1948 r.

Konto PKO „Zryw” nr VI-135, PKO IKP nr VI-140
Konto bież.: Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz konto nr 8088

Nr 192

Królowa duńska rana w katastrofie samochodowej

KOPENHAGA (PAP). Królowa duńska Ingrid oraz jej córki księżniczki Margareta i Anna Maria odniosły rany w wypadku samochodowym. Przewodzony przez królową samochód wpadł na drzewo w odległości 2 km. od posiadłości królewskiej w południowej Jutlandii. Królową i jej córki przewieziono do szpitala.

Zbrodniczy wyczyn prawicy włoskiej Zamach na Togliatti'ego

Kupcy w Gdańsku
budują
własny dom

Budujący się gmach Związku Kupców w Gdańsku. Na zdjęciu poczty sztandarowe w kondukcje pogrzebowym śp. prezesa A. Trojanowskiego. (Patrz artykuł na str. 3).

Odezwa partii komunistycznej

RZYM P(AP). Wczoraj w godzinach południowych dokonano zamachu rewolwerowego na Palmiro Togliatti'ego — przywódcę włoskiej partii komunistycznej.

Gdy Togliatti opuszczał parlament, padło w jego kierunku kilka strzałów, Togliatti został przewieziony natychmiast do szpitala, gdzie prof. Valdoni, główny chirurg szpitala, dokonał operacji.

Pierwszy opublikowany komunikat stwierdza, że stan zdrowia Togliatti'ego jest poważny. Dokonano transfuzji krwi.

Zamachowiec został natychmiast aresztowany.

Włoska opinia publiczna została głęboko wstrząśnięta wiadomością o zbrodniczym zamachu dokonanym na przywódcy komunistów włoskich, Togliatti'ego. Wskazuje się na to, że organ saragolowców „Umanita” w artykule wstępnym, zamieszczonym przedwczoraj wzywał wyraźnie do zamordowania Togliatti'ego, pisząc „Togliat-

ti'ego i jego zwolenników należy zlikwidować”.

„Avanti” podaje, że zamachowcem Antonio Pallante, był korespondentem naczelnego organu chrześcijańskich demokratów „Il Popolo” w Katanii, uprzednio zaś współpracował w dzienniku partii gwałtowniejszej „Buon Senso”.

Kierownictwo włoskiej partii komunistycznej ogłosiło odezwę o następującym brzmieniu:

„Włosi! Niepohamowana kampania nienawiści i gwałtu, inspirowana i kierowana przez rząd, wymierzona przeciwko ludziom pracy i partiom robotniczym, przeciwko działaczom demokratycznym, którzy przez 20 lat prowadzili walkę z tyranją faszystowską i najeźdźcami niemieckimi spowodowała zamach na Palmiro Togliatti'ego. Po rzeziach na Sycylii, po zabójstwach robotników, po długiej serii gwałtów i aktów przemocy, zamach na przywódcę partii komunistycznej odsłania plan uderzenia w demokrację włoską i w prawa narodu włoskiego. Włosi! Robotnicy! Brońcie wolności! Zbir jest wykonawcą zbrodni, zorganizowanej w atmosferze politycznej prowokacji gwałtu, spowodowanej przez rząd de Gasperi'ego i Scelby, przez rząd wojny domowej. Niech w całym kraju podniesie się głos protestu robotników oraz wszystkich wolnych ludzi!

W imię pokoju wewnętrznego, w imię praworządności republiki, w obronie wolności obywateli, domagamy się dymisji rządu niezgodny, rządu głodu, rządu wojny domowej”.

ski — zgadzają się Arabowie na zawieszenie walk w samej Jerozolimie w ciągu doby, aby uchronić przed zniszczeniem miejsca pamiętkowe tego miasta.

Pepper zrezygnował

FILADELFIA (PAP). Senator Pepper z Florydy wycofał swą kandydaturę na stanowisko prezydenta Stanów Zjednoczonych z ramienia partii demokratycznej.

Z ostatniej chwili

Strajk powszechny we Włoszech

RZYM (obsł. wł.). Konfederacja Pracy ogłosiła w całym kraju strajki generalny, który ma się rozpocząć natychmiast. Strajk został proklamowany na czas nieograniczony.

RZYM (PAP). We Włoszech stanęły wszystkie pociągi. W parlamencie włoskim toczy się dyskusja nad votum nieufności dla rządu. Wszystkie place wokół parlamentu są zablokowane przez tłumy robotników, które napływają nieprzerwanie nie tylko z peryferii, ale nawet i spoza Rzymu. Na wylotach ulic, prowadzących do parlamentu, ustawiono barykady.

W Livorno wszystkie oddziały policyjne zostały rozbrojone. Równocześnie na ulicach tego miasta pojawiły się samochody pancerne, uzbrojone w działka, które otworzyły ogień na ludność, powodując śmierć 6 osób.

Począwszy od godz. 12 w południe dzienniki we Włoszech przestały wychodzić. Radio nie funkcyj-

kuje. Nadawane są tylko komunikaty. Wszystkie sklepy zostały zamknięte. Ruch uliczny całkowicie zamarł.

Powszechny strajk kolejarzy w Kanadzie?

LONDYN (PAP). Reuter donosi z Ottawy, że w czwartek ma się rozpocząć powszechny strajk kolejarzy kanadyjskich, domagających się podwyżki płac. Strajk ten sparaliżowałby całą komunikację kolejową w kraju oraz spowodowałby wstrzymanie eksportu kanadyjskiego do Europy. Strajk ma objąć około 130 tysięcy pracowników kolei.

Rada Bezpieczeństwa w obliczu ważnej decyzji

Nowa rezolucja amerykańska w sprawie PALESTYNY

NOWY JORK (PR). Na wtorkowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa delegat amerykański przedłożył projekt rezolucji, nakazującej Arabom i Żydom zaprzestanie walk w terminie 3-dniowym.

Rezolucja stwierdza, że sytuacja w Palestynie zagraża pokojowi światowemu i, powołując się na art. 39 Karty Narodów Zjednoczonych, zapowiada zastosowanie sankcji, gdyby jedna ze stron naruszyła rozejm. Rozejm ma pozostać w mocy tak długo, aż spór palestyński zostanie ostatecznie rozstrzygnięty. Głosowanie nad tym projektem rezolucji było przewidziane w dniu wczorajszym.

W razie przyjęcia przez Radę Bezpieczeństwa projektu rezolucji amerykańskiej, Rada stanie po raz pierwszy od powstania ONZ w obliczu zastosowania przez Narody Zjednoczone międzynarodowych sankcji wobec państw, które pozwałyby polecenia Rady Bezpieczeństwa.

Przedstawiciele Żydów i Arabów wypowiedzieli się przeciwko rezolu-

cji zaproponowanej przez delegata amerykańskiego w Radzie Bezpieczeństwa w sporze palestyńskim. Przedstawiciel Żydów oświadczył, że Żydzi nie mogą się zgodzić na rozejm na dawnych warunkach, ponieważ ograniczenia imigracyjne i embargo w stosunku do Palestyny są dla nich krzywdzące. Delegat syryjski oświadczył, że ONZ może siłą zmusić Arabów do uległości, lecz nie ulega wątpliwości, że Arabowie znów powstaną, skoro ONZ wycofa swe siły zbrojne z Palestyny. Natomiast — oświadczył delegat syryj-

Clay konferuje z premierami niemieckimi

FRANKFURT (obsł. wł.). Głównodowodzący amerykańskich wojsk okupacyjnych w Niemczech, generał Clay odbył wczoraj naradę z premierami prowincji niemieckich strefy amerykańskiej. Była to narada wstępna do mającej się odbyć w dn. dzisiejszym konferencji z udziałem wszystkich premierów zachodnioniemieckich i głównodowodzących wojsk okupacyjnych wszystkich 3 stref zachodnich. Tematem obrad jest przyszłość Niemiec zachodnich.

Nowy dodatek tygodniowy IKP

„RZEMIEŚNIK POLSKI”

ukazuje się już jutro na co zwracamy uwagę rzemieślnikom i zainteresowanym sprawami rzemieślniczymi.

Plan Marshalla nie uratuje Anglii

LONDYN (PAP). Przemawiając z okazji otwarcia wystawy przemysłowej prezes federacji przemysłowców brytyjskich oświadczył, że błędnym jest pogląd, jakoby plan Marshalla mógł uratować Wielką Brytanię od ruiny gospodarczej.

Ofensywa żydowska na wszystkich frontach

LONDYN (PAP). Według doniesień Reutera, oddziały armii żydowskiej w ciągu ostatnich 24 godzin przeszły do ofensywy na wszystkich frontach Palestyny. Oddziały żydowskie przeproważyły się przez Jordan i wkroczyły na terytorium Syrii na północ od Mishmar Hayarden.

Zakończenie strajku na lotniskach paryskich

PARYŻ (PAP). Strajk pracowników dwóch największych lotnisk paryskich — Orly i Le Bourget zakończył się. Lotnisko w Orly obsługuje zachodnią półkulę oraz wschodnią i południową Europę, zaś z Le Bourget odbywa się komunikacja z Londynem.

Prasa radziecka o sytuacji w Berlinie

LIPSK (obsł. wł.). Prasa moskiewska stwierdza, że władze amerykańskie, brytyjskie i francuskie w Berlinie odstąpiły od systemu kontroli miasta na zasadzie porozumienia 4 mocarstw. Jeżeli mocarstwa te zrezygnowały ze wspólnej kontroli, to zachodzi pytanie, czy ich obecność w Berlinie jest potrzebna — konkludują pisma.

Prasa radziecka zwraca uwagę na fakt, że już pod datą 28 czerwca pisał dziennik amerykański „Washington Post”, że pozostawanie mocarstw zachodnich w Berlinie przeczy zdrowemu rozumowi skoro mocarstwa te tworzą we Frankfurcie nowy rząd

zachodnio - niemiecki. Poza tym stwierdza prasa radziecka, że mocarstwa zachodnie wywożą z Berlina więcej niż 500 ton urządzeń fabrycznych dziennie.

Dziewiąty dzień procesu 12 pracowników PKP w Bydgoszcz. Prokurator domaga się najwyższego wymiaru kary dla osk. Konarzewskiego, Kosiola, Lipińskiego, Sochonia i Webera

BYDGOSZCZ (dr). W procesie 12 pracowników PKP przemawiali oskarżyciele. Prokurator Turski rozpoczął swe przemówienie stwierdzeniem, że w momencie, kiedy tworzyło się nowe państwo polskie, znaleźli się w kraju ludzie, którzy przeszkadzali w dziele odbudowy kraju, ludzie spod znaku tzw. londyńczyków, rzucający rządowi kłody pod nogi, w tym celu, aby zahamować rozwój gospodarczy kraju.

Prokurator wyliczył następnie przestępstwa poszczególnych oskarżonych, obalając ich wywody, że brak materiałów był powodem niewykonania napraw.

Z kolei mowę oskarżycielską wygłosił prok. kpt. Sachocki, który zajął się punktem po punkcie każdym z poszczególnych oskarżonych. Zarzucił w pierwszym rzędzie ignorowanie przepisów Min. Komunikacji osk. Konarzewskiemu, Kosiolowi i Lipińskiemu. Prok. zacytował zeznania poszczeg. świadków oraz biegłych, z których wynika bezspornie wina wszystkich oskarżonych.

Nad pracą oskarżonych górowało zagadnienie premii. W tym celu fałszowali oni raporty, przedstawiając swemu rzekome zasługi przy wykonywaniu prac remontowych. Osk. Konarzewski, Kosiol i Lipiński po-

bierali miesięcznie po 10 tys. zł premii za rzekomy ich udział w ciężkim złomu, podczas kiedy w tych pracach nie brali udziału. Osk. Konarzewski celowo nie scałił oddziału mechanicznego z parowozownią toruńską, widząc w tym większą

dogodność dla własnych interesów. Prokurator kończąc swoje przemówienie wniósł o najwyższy wymiar kary dla osk. Konarzewskiego, Kosiola, Lipińskiego, Sochonia i Webera; o surowy wymiar kary dla Stankiewicza, Ragini, Chybińskiego, Szczyperowskiego i Lewandowskiego; kary do uznania Sądu — dla Ochmana i Sikorskiego.

Nowy gabinet holenderski

HAGA (PAP). Księżna regentka Juliana zwróciła się do dotychczasowego premiera holenderskiego — Beela — z poleceniem utworzenia nowego gabinetu. *Przejdź do następnej strony*

ZGRZYTY Skandal literacki w GLIWICACH

Żyjemy pod znakiem upowszechnienia kultury. „Kultura dla mas!” — oto hasło, które rozlega się w całym kraju od Bałtyku do Karpat.

Jak to upowszechnianie kultury wygląda np. w Gliwicach, dowiadujemy się coś nie coś z łamów „Dziennika Zachodniego”: „Do Gliwic — poważnego ośrodka kulturalnego i przemysłowego — przyjeżdża pewien zespół na dwa występy: wielkie nazwiska, wielka reklama, specjalna salona kolejowa. Oczywiście, zainteresowanie jest olbrzymie.

I dlatego, ze względu na to zainteresowanie, na kult pięknego nazwiska, które stało się już pojęciem w kraju, boli, gdy na scenie ukazują się człowiek pod dobrą datą. Dlatego boli, że publiczność, m. in. robotnicza i młodzieżowa, musi tupaniem żądać opuszczenia sceny przez recytującego (zwłaszcza, gdy wlewa on szklankę z wodą na ubranie), że w sali słychać okrzyki: „Skandal!”

Chodzi nam o tę kropelkę, która dopełnia złego. Nie można prowadzić walki z alkoholizmem i — szerzyć równocześnie w piśmach humorystycznych kult pociola. Nie można zwalczać alkoholizmu w społeczeństwie i pokazywać na scenie ludzi z głośnym nazwiskiem w stanie nieprzytomnym.

Gliwice są ośrodkiem przemysłowym. Niechaj się niektórzy nasi literaci ucza stylu życia Gliwic, ale niech nie pokazują Gliwicom swego stylu życia.

Bo jeśli już tak trzeba, jeśli inaczej nie można — pozostawcie Gliwicom czytanie wierszy. Przeczytajcie, zrozumieją. Nie pokazujcie natomiast tego, cośmy widzieli...”

Skandal ten niewątpliwie znajdzie swe echo w Zw. Zaw. Literatów. Pewnym ludziom wydaje się bowiem, że im wszystko wolno! Należy ich co rychlej wyprowadzić z błędu, by nie znaleźli naśladowców!

Z KRAJU OD KORESPONDENTÓW I.K.P.

Za solone dorsze cytryny i...sztuczne zęby

GDYŃIA (p). Jedna z większych firm prywatnych handlu rybą otrzymała bardzo cenną ofertę z Włoch. Tamtejsi eksporterzy zaoferowali firmie natychmiastową dostawę cytryn za solonego dorsza, który może być dostarczony do Włoch dopiero w jesieni. Włosi proponują dwa i pół kg cytryn za kg dorsza, a więc przyjmując nawet wygórowaną cenę dorsza 125 zł za kg, kilogram cytryn kosztowałby nas 50 zł. Było by to tym bardziej korzystne, że cena eksportowa solonego dorsza obraca się w granicach 100 zł za kg, a poza tym na rynku krajowym nie ma on zupełnie zbytu.

Dla tysiącnych rzesz konsumentów sfinalizowanie takiej transakcji było by miłą niespodzianką. Cytryny kosztują teraz horrendalnie drogo, ok. 60 zł za sztukę czyli ok. 500 zł za kg. Cytryna jest artykułem luksusowym, a mogłaby być tania.

Inną ofertę złożyła Austria. Tamtejsi przemysłowcy przestali próbki sztucznych zębów, jakich nie produkuje się do tego czasu u nas w kraju i zaproponowali wymianę tego towaru za dorsze. Wiadomość ta

z pewnością zelektryzuje tych, którzy wydeptali już ścieżki po korytarzach Ubezpieczalni, starając się o przydział sztucznych zębów.

Odkrycie szkieletu z X wieku

POZNAŃ (s). W toku rozpoczętych niedawno prac wykopaliskowych na terenie Ostrowia Tumskiego w pobliżu katedry w Poznaniu odkopano szkielet ludzki prawdopodobnie pochodzący z okresu wczesno-histerycznego na granicy X i XI wieku.

Premia 500000 zł dla posiadacza nr 120346

POZNAŃ (s). Arcybiskupi Komitet Odbudowy Katedry Poznańskiej przeprowadził ostatnio premiowanie „Albumików dziejów Katedry Poznańskiej”. Główna nagroda w wys. 500.000 zł przypadła posiadaczowi albumiku nr 120346.

TABELA WYGRANYCH 53 LOTERII

1-szy dzień ciągnięcia 3-ciej klasy

Wygrane po 200.000 zł padły na Nr: 9785 (w Radomiu), 11544 (w Jeleniej Górze), 32647 (w Łodzi).	59589 59959 60158 60379 60784 61124 61251 61556 62625 62940 63104 63526 63547 63950 64555 64609 65310 66067 67017 67290 67586 67630 67875 67977 68182 68634 69988 70140 70183 70313 70656 70900 71245 71369 71479 71699 71875 72426 72616 72907 73565 74038 74116 74283 74409 75636 75932 77125 77865 78158 78795 79429 79900 80093 81202 81338 81584 81724 81939 82134 82733 83175 83581 83958 84050 84230 84831 85306 85630 86127 86790 87554 88057 88095 89661.
Wygrane po 100.000 zł padły na Nr: 24794 32719 52563 62878 83750 88844 89024.	Wygrane po 50.000 zł padły na Nr: 39 3385 11976 14251 47468 85556.
Wygrane po 20.000 zł padły na Nr: 10323 13189 16350 17483 19100 20017 20925 21279 22575 24963 48464 50185 53087 62380 68663 70000 70494 75118 85843 86940 87142 89388.	Wygrane po 10.000 zł padły na Nr: 3080 8836 11978 15927 16088 16111 17047 18612 19869 20533 23002 23384 23447 26322 26559 27412 27470 27520 31808 42823 50371 52267 55372 55651 55804 59285 59296 59472 63471 66329 66346 66727 67756 68822 70280 71311 75872 76762 77077 81229 81395 81700 82292 84762 84834 88132 88717.
Wygrane po 4.000 zł padły na Nr: 213 567 703 750 894 1405 2487 3335 4469 4866 8828 8921 9029 9122 9181 9709 10133 10509 10913 11020 11251 11603 11749 12446 12618 13630 14611 14662 14792 15449 15683 16133 16403 16534 16835 16871 16934 17422 17436 17563 17810 18848 19038 19160 19190 19465 19498 19835 20281 20780 20787 21314 21772 22664 22759 23365 23891 25196 25584 25722 26092 26907 26936 27646 28560 28644 28680 28770 29145 29454 29739 29897 30200 30505 31010 32366 32468 33225 33276 33311 33578 33586 34388 35025 35425 35903 36179 36196 36770 39413 39881 39918 40260 41101 41500 41551 41604 41918 42434 42560 43038 43065 44711 45839 45914.	Wygrane po 1.000 zł padły na Nr: 80 136 90 223 322 75 402 84 538 740 6 89 832 989 1033 54 170 86 338 62 471 95 8 654 80 747 948 93 2100 3 34 65 241 332 401 522 36 60 89 603 748 68 813 57 902 49 76 3006 056 140 2 56 62 294 330 77 409 32 59 90 609 11 44 54 721 72 903 22 58 73 82 4016 79 80 2 140 76 424 672 727 64 70 90 800 18 52 81 83 987 5014 253 363 476 655 80 6061 167 369 551 523 618 31 843 7057 107 236 305 80 447 508 9 640 84 741 90 833 930 82 8008 42 279 85 380 510 75 91 745 818 95 9047 59 133 272 334 586 95 679 915.
	10020 136 90 244 406 7 8 54 8 78 89 538 607 84 977 11147 75 232 8 315 36 63 414 29 725 81 849 54 902 15 69 12085 141 57 69 335 475 500 18 46 92 619 95 775 856 72 13250 346 51 52 422 24 69 99 518 66 619 88 730 58 94 881 14045 103 11 203 47 67 82 97 319 429 504 19 602 68 732 64 802 83 924 39 92 15113 92 268 314 60 465 67 552 96 670 886 16148 203 28 47 54 310 42 501 39 54 617 23 62 888 913 39 17062 106 43 86 205 22 39 87 308 26 68 94 576 814 85 948 18014 306 33 96 409 25 513 33 95 610 85 778 952 19004 102 39 226 89 330 466 70 514.
	20021 25 178 86 437 49 57 587 683 728 90 909 21057 92 104 232 440 569 75 82 629 42 74 75 810 94 22033 35 175 286 303 6 405 66 87 780 89 94 883 84 903 69 86 23033 679 109 51 54 220

Dalszy ciąg wygranych po 1000 zł podany będzie jutro

SKARB WIEKIEGO MOGÓLA

— O Sahibie, one zawsze się zabawiają, gdy długo nie są zatrudnione. Ale to bieda, bo po każdej takiej walce kły słoni są nadwyrężone lub połamane, a ja czasem odbieram kije w pięty za niedozór. A czy mogę przeszkodzić zwierzętom w zabawie? One to bardzo lubią, a gdy mają do syta wody, wtedy już jest najwyższa uciecha.

— Słuchają cię?
— Tak Sahibie. Czy chcesz zobaczyć?
— No spróbuj, zobaczymy.

Mahut gwizdnął w stronę stada i pobiegł ku niemu. Zwierzęta zaprzęstały wyrwanie drzew i podniosły łby. A zobaczywszy swego dozorcę, ruszyły wolnymi, majestatycznymi krokami ku niemu. Otoczyły go zwartym kołem, a on klepał je po trąbach, gadał coś do nich, w końcu najokazalszy słoń wziął go w pół trąbę i posadził na swoim łbie. Drugi słoń próbował go stamtąd zdjąć i rozpoczęła się najweselsza bieżanina, ryki i zabawa. Mahut siedział między olbrzymimi uszami, z których można było zrobić stół na dwa tuziny osób, zachęcał swojego słonia do ucieczki przed napastnikiem, w końcu gwizdnął i stado zatrzymało się na miejscu. Powiedział coś do swojego wierzchowca i słoń zdjął go trąbą z siebie i zaczął huśtać. Wszystko to było tak malownicze i tak zabawne, że Baramp, który coś podobnego po raz pierwszy w swoim życiu widział, natrzeć się nie mógł.

Mahut powiedział mu, że ostatnio słonie nic nie robią, bo urodziło się jednej słonicy młode, a inne nie chcą iść do roboty bez niej.

— Mamy dlatego przymusowy odpoczynek, Sahibie — kończył mahut. — Ale niedługo znowu pójdziemy nad rzekę i będziemy spławiać drzewo.

— Czy jego wysokość radza sam prowadzi zrab lasu.
— Nie, prowadzą to przedsiębiorstwo Chińczycy, ale pieniądze wnoszą do kasy księcia pana.
— Chciałbym kiedy zobaczyć, jak się odbywa taka praca.

— Jeżeli Sahib pozwoli, przyjdę go powiadomić o dniu rozpoczęcia pracy w puszczy. Pojedziemy wtedy na miejsce i przyjrzy się Sahib wszystkiemu dokładnie. Barlamp wrócił do siebie, gdyż słońce za mocno już przypiekało.

Nazajutrz po południu, jak to słusznie przepowiadał majordomus księcia Mira, do Alwary przyjechał w otoczeniu świty Jego Wysokość radza Kot Kapury w odwiedzinie do J. W. radzy Alwaru.

Barlamp patrzył z okna na podążającą do pałacu świtę na czele z Borowiczem i nie mógł się nadziwić, jak człowiek ten potrafił się teraz odmienić. Prawie nie dostrzegło się jego pół krwi i pochodzenia, nic w nim nie było z tego doktora Johna W. Borowicza, którego znał i z którym walczył w Łodzi. Był zupełnie odmieniony i to nie tylko zewnętrznie, ale i duchowo.

Aż do wieczora Barlamp nie pokazywał się na oczy. Ale przed kolacją wezwał go radza Mir i oznajmił mu, iż dzisiejszego wieczoru będzie siedział po prawicy głównego gościa, radzy z Kot Kapura.

— Ja udam, że nic nie wiem o tym, jakobyście się obaj panowie już spotkali przedtem i znali — uśmiechnął się radza. — A pan niech sobie radzi tak, jak uznasz za stosowne. Wyczuwam, chociaż nie powiedziano mi tego jeszcze, że chodzi tu o jakąś grę polityczną. Dowiemy się, zresztą, o tym zapewne po wieczery. Jak pan chce wystąpić? Po europejsku czy po hindusku?

— To zależy od woli Waszej Wysokości — skłonił się Barlamp.

— Każę mojemu majordomusowi, aby przebrał pana w szaty hinduskie. Będzie to nie lada niespodzianka dla miłych naszych gości.

I w rzeczy samej wieczorem w sali jadalnej zjawił się Barlamp przebrany w piękne szaty hinduskie, a wyglądał

tak pięknie, że gdyby go w tej chwili mogły oglądać wszystkie dziewczęta, którym w kraju pozawracał dotychczas głowy, z pewnością stoczyłyby o niego bój na śmierć i życie.

Radza Mir udawał cały czas, iż nic mu niewiadomo o znajomości między Barlampem a radzą z Kot Kapury. Przedstawił go swemu gościowi, jako dawnego swojego towarzysza broni, wymienił nawet jakieś angielskie nazwisko i wszyscy zasiedli do stołów. Rozmowa toczyła się tylko chwilkami i to przeważnie między samym gospodarzem i gościem. Wszyscy inni zachowali powściągliwe i obyczajem nakazane milczenie, w myśl przysłowia, że myszy milczą, gdy koczury rozmawiają. Dopiero po wstaniu od stołów i wysypaniu się wszystkich do pięknego parku, radza Mir zajął się bardzo ożywioną rozmową z jednym z przybyłych z Bahadurem kapłanów, a jego samego zostawił na żer Barlampowi. Oleś szedł obok Borowicza czas jakiś w milczeniu, odpowiadając tylko na pytania, aż gdy znaleźli się w znacznym oddaleniu od radzy Mira, Borowicz zrzucił wszelkie udawanie i zagadnął:

— Dokonał pan tak zadziwiającej rzeczy, że gdybym na własne oczy nie oglądał szkód i sposobu ukręcenia zamku, nie uwierzyłbym nigdy.

— Błogosławieni ci, którzy nie widzieli a uwierzyli — odparł cytując z Pisma Barlamp. — Okazuje się, że nie jest pan tak silnym, jak się wydać pragniesz.

— Zależy, jak kto na te sprawy patrzy i co wie.

— Bądźmy szczerzy, panie Borowicz, albo — Wasza Wysokość radzo na Kot Kapurze. Wiem o panu wiele i oświadczam w tej chwili, że na końcu naszej walki pan będzie leżał jak długi. Obys wtedy nie żałował, że nie chcesz posłuchać mojej rady. Wszczę czas, radzę więc zwrócić testament i nie porywać się na to, na co pan się porywasz.

— Niech pana nie boli głowa o moją skórę.

— Ale zawsze będę miał żal do pana, że mogłeś dokonać wielu rzeczy wielkich i pożytecznych, a nie chciałeś i zmarnowałeś się przez to.

TRZY LATA PRACY

Zw. Kupców Polskich w Gdańsku

nad zcementowaniem zrębów organizacyjnych i wytworzeniem wielkiego ruchu zawodowego

Gdańsk, w lipcu. Piszącemu przypadł zaszczyt nieładna, że od zarania mógł obserwować ewolucyjny rozwój ruchu zawodowego polskiego kupiectwa, które na ruinach Gdańska w 1945 r. zaczęło nawiązywać swą pracę do odwiecznych tradycji polskości terenu i w najcięższych warunkach powojennych przyczyniało się do cudownego odrodzenia feniksa z popiołów i nie tylko powołało znów do życia to, co nawet w okresie najbardziej dzikiego terrorku najcięższy germański był polskie, ale potrafiło położyć podwaliny pod sprężysty aparat handlu nadmorskiego w nowym modelu gospodarczym, co stanowi fragment tych olbrzymich przeobrażeń strukturalnych, jakie obserwujemy w całym kraju po zwycięskim udziale w drugiej wojnie światowej.

KOMPRESJA WYDARZEŃ

Fragment ten jest tak istotny dla sprawnego funkcjonowania naszego największego zespołu portowego nad Bałtykiem, że winien być rozważany nie tylko w tak dużych odstępach czasu, jak okres 3-letni, ale częściej, przynajmniej corocznie. Żyjemy w czasach, które kroczą w 7-milowych bytach i kompresja wydarzeń w krótkim stosunkowo czasokresie ma wielki ciężar gatunkowy, niż to się ongi działo na płaszczyźnie dłuższej, wymierzonej jałowym czasem Współczesne pokolenie kupiectwa gdańskiego zjawia się na tym terenie w czasach przełomowych, pociągnięte ważnością zadań do spełnienia tutaj i na technione wianą, że kojący wiatr od morza stworzy im lepszy klimat pracy, że tutaj najlepiej wyładują swą pasję życiową i swój indywidualny interes osobisty powiązany z dobrem powszechnym. Może niejednego nęciła łama bogatego kupiectwa przedwojennego Gdańska, może niejednego śnił o tym, że przyjdzie tutaj na gotowe i wypróbowane drogi, wiodące niezawodnie do dobrobytu, ale wszyscy byli pod urokiem morza, którego najbliżej sąsiedztwo daje niezwykle start życiowy.

NOWE ŻYCIE NA GRZAZACH PRZESZŁOŚCI

Złudzenia, rojone zdała od Gdańska, musiały przysnąć, gdy każdy „pionier” stanął oko w oko z rzeczywistością. Jedyne morze ocalało z pożogi wojennej, a wszystkie inne dobra materialne leżały w gruzach i egzystencją nad Bałtykiem każdy przybył, czy to powracający do przedwojennego warsztatu pracy w Gdańsku, znający świetne warunki terenowe, czy przesiedlający się z najodleglejszych zakładow kraju, czy warszawiak, wybierający spośród ruin dwóch stolic, ruiny Gdańska — wszyscy stanęli na jednym starcie, starcie obowiązków i pracy przy odbudowie. W zamiarze emmentaryzko ruin trzeba było wnieść nowe życie, wszystko trzeba było budować od nowa i nic nie miało swego precedensu.

Tak w szkieletowym zarysie przedstawia się mniej więcej sytuacja, gdy w pierwszych dniach oswobodzenia Gdańska przez Armię Czerwoną i walczące przy jej boku Wojsko Polskie (4 kwietnia 1945 r.) przybyła z Warszawy do Gdańska grupa operacyjna Min. Aproprowiacji i Handlu, w skład której wchodziło grono kupców, a której zadaniem było stworzenie systemu aproprowiacyjnego i zaopatrzenie w żywność głodującą ludność Gdańska i licznie napływające rzesze osadników nadmorskich. Nie jest rzeczą przypadkiem, że zastępca pełnomocnika rządowego tej grupy był kupiec Aleksander Trojanowski, jak również normalna kolejność było najpierw zainstalować na ruinach gdańskich kupiectwo, a później je ująć w szranki organizacyjne.

HISTORYCZNA DATA

Słusznie więc w pierwszym dorocznym sprawozdaniu napisano o tym okresie w sposób następujący: „Po olbrzymim spełnieniu prac pionierskich kupcy wspomnianej grupy operacyjnej wraz z przybyłymi indywidualnie kilkuset kupcami, wyczuwając konieczność stworzenia organizacji kupieckiej, która by ułatwiła zarówno wzajemną współpracę dla bardziej sprężystej aproprowiacji i pobudzenia życia gospodarczego miasta jak i dla obrony własnych interesów i stworzenia warunków spokojnej pracy, a tak-

że pragnąc odgrodzić się od elementów, przybyłych do Gdańska w celach przejściowych, koniunkturalnych lub wprost szabrowniczych, a podziwiających się niejednokrotnie pod miano kupca lub uprawiającego handel — 10 czerwca 1945 r., zwołali zebranie”. Na zebraniu tym powołano 28-osobowy komitet organizacyjny, którego przewodnictwem przejął p. A. Trojanowski. Na pierwsze zgromadzenie

15. 7. 45 r. przybyło 64 kupców i uchwalono powołać do życia Zw. Kupców Polskich w Gdańsku, wybierając na swego prezesa — założyciela przewodniczącego Kom. Organizacyjnego. Czytamy dalej w cytowanym już sprawozdaniu: „Z tą chwilą rozpoczyna się pozytywna praca Związku z dużym poświęceniem oddających się członków zarządu, a zwłaszcza prezesa A. Trojanowskiego”.

ROZPĘD ORGANIZACYJNY

Rozpoczyna się normalny okres organizacyjny. Przedstawiciele Związku nawiązują kontakty z władzami administracji państwowej, z samorządem miejskim i gospodarczym. Już w końcu lipca prez. Trojanowski wchodzi w skład MRN m. Gdańska i powierza się mu przewodnictwo Komisji Aproprowiacji i Handlu. Odtąd będzie czuj-

nym rzecznikiem interesów kupiectwa, które umiejętnie włącza do wielkich procesów społecznych i gospodarczych. Związek zaczyna brać coraz szerszy udział w życiu ogólnym. Jego przedstawiciel wchodzi w skład Komisji Gospodarczej przy Wyzd. Aprop. i Handlu, gdzie formuje się aparat handlowy i rozdziela żywność oraz art. pierwszej potrzeby. Związek skutecznie interweniuje na korzyść swych członków w zatargach o lokale handlowe i koordynuje współpracę z prywatnym handlem. Na drugim walnym zgromadzeniu, 25. 11. 45 r. zjawia się już 208 kupców, przyjmuje ramowy statut, wybiera ponownie na prezesa A. Trojanowskiego i postanawia przystąpić do Zw. Zrzesz. Kup. Woj. Gdańskiego. Na grudniowym zjeździe delegatów tego Zrzeszenia prez. Trojanowski wybrany zostaje wiceprez. Zw. Zrzeszeń i z jego ramienia wchodzi do WRN. Życie nie czeka na problemy lecz samo je stwarza. Na walnym zgromadzeniu na początku 1947 r. zjawia się zagadnienie, wymagające radykalnego rozwiązania. Powołuje się więc komisję etyki kupieckiej, której stawia się za cel sprawę nad poniesieniem pozłomu etycznego kupiectwa gdańskiego. Tego trudnego zadania podejmują się pp.: St. Borkowski, A. Krawczyński, E. Hoffman, J. Delegacz i F. Jaźwiński. Przeprowadzają sprawę gruntownie i wydają orzeczenia w spornych sprawach.

RUCH ZAWODOWY

Dla usprawnienia prac organizacyjnych stworzono w łonie związku sekcje branżowe, jak spożywcza, gastronomiczna, skórzana, włókiennicza, papiernicza, metalowa, chemiczna i in. Związek rośnie liczebnie na siłę i coraz szersze stoją przed nim zadania do spełnienia. Przeprowadza więc dla Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni rejestrację przedsiębiorstw handlowych, usług i przem., która to praca umożliwiła Izbie założenie szczegółowej ewidencji tych przedsiębiorstw.

W listopadzie ub. r. Związek uczestniczył w akcji koncesjonowania, przyjmuje ponad 1000 wniosków o zezwolenie na prawo handlu, pracodawcy cały zebrany materiał, zaopatrzone we własne opinie i przekazuje do dalszego urzędowania wyższym instancjom. Przy pracach o charakterze administracyjnym Związek nie zaniedbuje szkolenia zawodowego swych członków i w tym celu wespół z Izłą Przem. Handlową uruchamia 5 kursów fachowych. Dyplomy w najbliższym czasie otrzyma około 250 kupców.

Praca związkowa rozwija się na wszystkich możliwych szczeblach i ogarnia coraz szerszy zakres, a także przenika z zagadnień zawodowych do spraw społecznych na całym wachlarzu współczesnego życia.

GROM Z JASNEGO NIEBA

W monolitu pracy związkowej uderzył 19. 5. br. grom z jasnego nieba. Bezlitosna śmierć wyrwała z szeregów kupieckich promotora jego aktywności śp. A. Trojanowskiego, którego pogrzeb przekształca się w spontaniczną manifestację nie tylko kupiectwa, ale i całego życia gospodarczego na Wybrzeżu.

Twarde jest prawo życia. Jeszcze kupiectwo gdańskie nie otało lez po stracie założyciela Związku, a już 13. 6., musiało przystąpić do wyboru nowego prezesa. Trafny wybór padł na p. Jana Lewkowskiego, który z sobą właściwą energią objął przewodnictwo nad tysiącami rzeszą kupiecką. Obok niego zasiadają obecnie w zarządzie: pp. H. Michałski, R. Cupryn, T. Seniura, M. Kwiatkowski i G. Nowak (wiceprezesa), J. Goślowski (sekr.), T. Kosznik (skarbn.), W. Biskupski, W. Fuchs, W. Iwanowski, S. Kam, E. Kaźmierczak, F. Kropielnicki, Z. Moszczyńska, K. Moszczyński, J. Ossowski i M. Świętochowski, jako członkowie. Funkcje Komisji Rewizyjnej sprawują pp.: W. Perdjon (przew.), K. Surówka i K. Marmola (członkowie).

3-lecie Zw. Kupców upłynęło pod znakiem silnej indywidualności i niezmordowanej pracy swego założyciela, śp. A. Trojanowskiego. W czwarty rok działalności wkracza Związek, mając na czele równie silną indywidualność. Prognoza na przyszłość najlepsza.

Jacek Bury

Zdzisław Wójciewicz

Udział kupców gdańskich w „bitwie o handel”

Wywiad z prezesem Zw. Kupców Polskich w Gdańsku p. J. Lewkowem

GDANSK (w). W związku z dziesięć rocznicą trzylecia istnienia Zw. Kupców Polskich w Gdańsku przeprowadziliśmy z prezesem Związku p. Janem Lewkowem następującą rozmowę:

— Jakie cele i zadania stawia sobie kupiectwo gdańskie?

— Zorganizowane kupiectwo gdańskie po wielkich reformach powojennych chce przez swą pracę udowodnić, że jego działalność umożliwia zaopatrzenie konsumentów w artykuły pierwszej potrzeby. Chce udowodnić, że poza działalnością przedsiębiorstw państw. i spółdzielczych, działalność prywatnego handlu jest konieczna i pożądana.

— Jak to się wyraża w praktyce?

— Wnosimy wielki wkład w odbudowę Gdańska, a więc uczestniczymy w dźwiganie kraju z ruin powojennych. Kupiectwo gdańskie nie tylko buduje dla siebie placówki handlowe, ale wnosi także osiedla mieszkaniowe. Wystarczy krótki spacer po centrum Gdańska, a zwłaszcza Wrzeszcza, aby się przekonać jak wiele już w tej dziedzinie dokonano. Kupcy gdańscy w okresie najtrudniejszym przyczyniają się przez współdziałanie z państw. centralami handl. do rozprowadzenia produkcji do konsumenta. Aby to odpowiedzialne zadanie spełnić, kupiectwo usprawnia, unowocześnia i przekształca swój aparat dystrybucyjny. Przestrzegając marz zarobkowych, utrzymuje ceny w całym kraju na możliwie najniższym po-

ziomie. Związkowe komisje etyki kupieckiej w poszczególnych organizacjach branżowych wytworzyły wewnętrzną kontrolę i doprowadziły do tego, że nazwiska kupców gdańskich przestały figurować w kronikach Komisji Specjalnej. Jeśli jeszcze kiedykolwiek takie wypadki się zdarzają, to odnoszą się one z reguły do kupców niezrzeszonych. Kupiectwo gdańskie, podobnie jak kupiectwo całego Wybrzeża odcina się kategorycznie od handlu nielegalnego i chce najintensywniej współpracować z rządem w „bitwie o handel” w myśl programowych założeń min. Minca. Stawiamy sobie za cel główny rozprowadzenie (Ciąg dalszy na str. nast.)

Dom Kupca im. A. Trojanowskiego powstaje z ofiarności kupiectwa gdańskiego

Gdańsk, w lipcu. Gdy tylko okrzepły fundamenty organizacyjne Zw. Kupców Polskich w Gdańsku, prezes Aleksander Trojanowski rzucił myśl, aby kupiectwo gdańskie wzięło czynny udział w odbudowie morskiej stolicy Polski przez wzniesienie gmachu dla swego rozrastającego się aparatu zawodowego. Fanatyczny wizjoner, jakim był Trojanowski w działalności społeczno-zawodowej, widział budujący się na ruinach Gdańska w najruchliwszym punkcie dzielnicy handlowej wspaniały „Dom Kupca”, w którym znajdą pomieszczenie wszystkie agendy związkowe, aparat szkolenia zawodowego i gościnne pokoje, czyli to wszystko, co daje gwarancję sprawnej pracy organizacyjnej, zaś na parterze miały znaleźć pomieszczenie kupieckie warsztaty pracy. Z taką koncepcją wystąpił inicjator na walnym zgromadzeniu, które oczywiście odpowiednio spontanicznym aplauzem. Wizja wspaniałego „Domu Kupca” była tak ośniewająca, że nikt nie został zrażony kosztorysem, preliminującym 50 mil. zł na realizację gigantycznego planu. Wyłoniono Komitet Budowy, do którego weszli pp.: A. Szponder (przewodniczący), F. Kropielnicki (sekretarz), Wł. Iwanowski (skarbnik) oraz jako członkowie A. Krawczyński i Br. Orłowski.

Komitet przystąpił natychmiast tj. latem 1947 r. do pracy. Przy zyciowym poparciu prezydenta B. Nowickiego uzyskano plac pod budowę u zbiegu ul. Grunwaldzkiej i Jaśkowej Doliny we Wrzeszczu. Od tej chwili rozpoczęła się realizacja planu w terenie z istic gdańskim rozmachem i w tempie rekordowym, a także zainicjowano wyścig ofiarności kupiectwa na cele związkowe. Z pierwszych składek, które wpływały, gdy gruzy i ruiny sterczały na placu, ruszyła budowa. We wrześniu 1947 r. przystąpiono do odgruzowania terenu. Projekt gmachu opracowali arch. A. Leszczyński i

inż. A. Kobsdej. Wykonanie robót powierzono przedsiębiorstwu robót inż.-budowl. J. Tomaszewski.

W dniu święta kupca (8. 12. 1947) ks. kan. Przytocki dokonał uroczystego poświęcenia kamienia węgielnego. Wmurowaniu aktu erekcyjnego asystowali min. Kwiatkowski, prez. Nowicki, prof. Ocioszyński, prez. Marchlewski, prez. Bernatowicz, dyr. Kawczyński, dyr. Łukasiewicz, liczni przedstawiciele władz, urzędów, org. społ. i rzesze

Założyciel Zw. Kupców Polskich w Gdańsku śp. Aleksander Trojanowski.

kupiectwa. Od tej chwili gmach poprostu zaczął rosnąć w oczach. Gdy zabrakło światła dziennego, prowadzono pracę przy sztucznym oświetleniu, dzięki czemu oddano pierwsze lokale do użytku już w dniu 1 maja 1948 r. Sukces ten w dużej mierze zawdzięczać należy kierownikowi robót z ramienia Związku inż. St. Rożyckiemu. Nadzór nad urządzeniami wewn. sprawował w tym czasie inż. Wł. Jacewicz. Instalacje wodociąg i centr. ogrzewania wykonała morską Spółdzielnia Rob. Techn. z Gdyni, instalacje elektrotechniczne inż. Świerkowski z Wrzeszcza. Tak rekordowo tempo pracy było, gdyż kupiectwo nie poskąpiło grosza na budowę swej siedziby.

Dotychczas kosztem 10 milionów wybudowano na parterze 9 sklepów, na I piętrze 19 pokojów biurowych dla Zw. Kupców i zrzeszeń branżowych. Obecnie przeprowadzane jest wykończenie wewn. na I piętrze, które trwać będzie do 1 października br.

Grom, który uderzył w Związek przez śmierć śp. A. Trojanowskiego, cokolwiek zahamował tempo pracy. W okresie przejściowym brzemie odpowiedzialności za budowę przyjęli na siebie wiceprezesa M. Michałski i F. Kropielnicki, dzięki czemu praca, choć w zwolnionym nieco tempie, nadal posuwała się dalej. Nowy zastrzyk energii otrzymała akcja budowlana na walnym zgromadzeniu w dniu 18 czerwca br., na którym na wniosek prezesa Lewkowskiego postanowiono uczcić pamięć założyciela Zw., nadając nazwę wznoszonej budowli Dom Kupców im. A. Trojanowskiego. Przy tej sposobności kupiectwo dało nowe dowody ofiarności i wybrało komitet w składzie: A. Kwiatkowski (przewodniczący), F. Kropielnicki (wiceprzewodniczący), J. Kozłowski (sekretarz) i W. Wieczorek (skarbnik).

Plan pracy na najbliższą przyszłość przewiduje po wykończeniu pomieszczeń związkowych i branżowych budowę II piętra, przeznaczonego na różne biura. Na III piętrze znajdują się pokoje gościnne dla przyjeżdżających do Gdańska kupców i sale wykładowe dla celów szkolenia zawodowego. IV piętro przeznaczone jest na oszkloną kawiarnię z tarasem. Ogólna kubatura gmachu wyniesie 3.100 m sześć. Planuje się zdjęcie prowizorycznego dachu do października br. i znów w tempie błyskawicznym znacznie rosnąć gmach związkowy. Wykończenie budynku w surowym stanie zapowiedziane jest na jesień 1949 r., ale już pod koniec września br. Zw. Kupców Pol. w Gdańsku przeniesie swe agendy z dotychczasowego ciasnego lokaliku do prawdziwych apartamentów w Domu Kupca im. A. Trojanowskiego, a fakt ten będzie triumfem pośmiertnym wielkiego założyciela Związku, który życiem przepiękną ofiarnością społeczną i pracą dla nowych pokoleń kupiectwa nadmorskiego.

„PALAC Z BAJKI” W PARYŻU

Korespondencja własna Ilustrowanego Kuriera Polskiego

Paryż, w lipcu. Życie paryskiego mieszczaństwa nie jest obecnie usłane różami, przynajmniej je bowiem piętrzą się troski codziennego życia. Ale mimo wszelkich kłopotów, każdy szanujący się ojciec rodziny podejmuje starania, aby swej „tródce” dać od czasu do czasu jakąś godziwą rozrywkę. Wyciąga więc rodzinę na bulwar, dzieciom funduje lody, a żonie jakiś orzeźwiający napój i — barwnie komentując — pokazuje im ruch uliczny, przypominający niekiedy rojne mrowisko, na zakończenie zaś wyprawę prowadzi swą gromadkę do... Musée Grévin, do panoptikum, gdzie mogą rozszerzyć swoją wiedzę, zabawić się oraz przeżyć chwile pełne dreszczu.

W tym znanym panoptikum zebrały się najbardziej znane osobistości świata, czy to będzie papież, czy marsz, Foch, czy też jakiś ścigany niedawno gilotyną morderca, lub zmarły codopiero król. Wszyscy oni żyją zgodnie obok siebie, wiernie odtworzeni w wosku. Wyglądają, jak żywi, tak samo, jak ich sobie utrwalił w pamięci na podstawie fotografii, lub zdjęć filmowych kronik aktualności.

W podziemiach tego oryginalnego muzeum Francuzi oglądają fragmenty z historii swego kraju. Oto bohaterski Marat leży krwią zalany w wannie, obok siedzi w celi królowa Maria-Antonia, w innych znów salach odtworzono z całą dokładnością fragmenty rewolucji francuskiej.

Amatorzy silnych wrażeń kierują kroki do specjalnej sali, do któ-

rej dzieciom wstęp jest wzbroniony. Tu można „podziwiać” postać głośnego masowego mordercy Landru, albo przyrzec się egzekucji skazańca i precyzyjnemu działaniu gilotyny. Kto po obejrzeniu tych scen nie dostał jeszcze „gęsiej skórki” — ten może zasiąść w celi więziennej i — podobnie jak skazany na śmierć morderca — prze-

żyć przez chwilę „ostatnią noc skazańca”.

Najnowszą sensacją Musée Grévin jest „pałac z bajki”, mieszczący się w obszernej sali na pierwszym piętrze. Tu gromadzą się tłumy zwiedzających, dorosłych i dzieci, by przeżyć fantastyczną feerię świateł i kolorów. Ściany „pałacu z bajki” wyłożone są sebkami pięknych luster, wspaniale odbijających każdą sylwetkę. Bogate i pomysłowe oświetlenie roztacza tak czarowny nastrój, że większość publiczności stapa z wrażenia na czubkach palców. Z ukrytych głośników rozlega się nastrojowa muzyka. Nagle światło gaśnie i tysiące kolorowych punkcików rozpoczyna taniec po lustrzanych ścianach sali, a sufit zalewają barwne tęczowe łuki. Wszyscy toną w oszałamiającej symfonii barw. Działwa stoi, jak urzeczona i z wrażenia wstrzymuje oddech.

Po chwili rozlega się radosny śmiech, światła bowiem nabierają

inne barwy i wszyscy zgromadzeni w sali zamieniają się w czarnolicich Murzynów. Jedynie zęby błyszczą srebrzyście, Okrzyki zdziwienia, wesołość, przekomarzenia!

Tylko kilku zawstydzonych stoi spokojnie i ręką zaśnania usta. Bo okazuje się, że tajemnicze promienie srebrzą jedynie... prawdziwe zęby. Posiadacze sztucznych zębów i szczęk zostają więc „zdemaskowani”, gdyż zamias srebrzystego uzębienia ukazują się ciemne luki.

Wizyta w Musée Grévin skończona. Szanujący się ojciec rodziny wyprowadza swą sytą wrażeń i rozbawioną gromadkę na światło dzienne i po przez zgłęb bulwarów prowadzi ją do domu. Przez kilka godzin zapomnieli o troskach codziennego życia.

Bob.

Ile jest języków murzyńskich?

Wielkie bogactwo form językowych

Polacy z wyjątkiem naszych podróżników i nielicznych lingwistów, mało wiemy, o języku murzynów afrykańskich. A języków tych jest wiele, bardzo wiele. Czasem kilka pobliskich wiosek porozumiewa się jednym językiem, inne dalsze wioski mają swoje, trudno zrozumiałe nawet dla współplemieńców gwary czy narzecza. Podróżując po Afryce, w ciągu jednego dnia podróży napotyka się 4 do 5 odrębnych terenów językowych.

Naukowo język murzyński dzieli się następująco: mowa semicka, (10 języków i 12 narzeczy), mowa hamitów (47 języków i 17 narzeczy, do nich należy hotentocki) — dalej mowa Bantu (182 języków i 119 gwar i narzeczy) — obejmuje obszar 8 mil. km kw., mowa sudańska (264 języków i 114 narzeczy), mowa meńska (11 języków i 3 narzecza) oraz moc języków mieszanych z naleciałościami francuskiego, angielskiego, holenderskiego itp.

Dla Europejczyka mowa murzynów jest bardzo trudna ze względu na zupełnie odmienny akcent, przy czym ton poszczególnych sylab określa zupełnie inne pojęcia. I tak słowo „vu” oznacza — zależnie od wysokości tonu — krew, okręt, dziurę, rozrywać.

Bogactwo form języków murzyńskich jest olbrzymie. Jak te formy wyglądają i co oznaczają niech mówią następujący przykład: se — grzeszyć, ese grzech, lese — stałe grzeszyć, elese — ten kto stałe grzeszy, flese — ludzie stałe grzeszący, allese — wolny od grzechów, lailese — niegrzeszenie, alailese — ten, kto nie grzeszy itp.

W mowie buszmenów koi — znaczy człowiek, koib — mąż, kois — kobieta, koien — mężczyźni, koiti — kobiety, koin — ludzie. (Ga)

Odszczurzenie HUMORESKA

— A dzień dobry panie sąsiedzie... Ale co to dziś u państwa robiło się w nocy? Może już do szanownej małżonki przybył bocian w odwiedziny?... Winszuję! Gratuluję! Synek czy córka? A może trojaczki?... — A niech diabli wezmą takie trojaczki! Całą noc zepsuły nam szczury. Człowiek oka nie zmrzył.

— Co, trutka nie pomogła?

— Pomogła aż za bardzo!... Biedny nasz Fipuś struł się tą wątrobianką posypaną proszkiem do odszczurzenia. Całą noc biedaka ratowaliśmy. Żona moja robiła mu kompresy na brzuszek. Ja zaś lałem mu bez przerwy do pyszczki kwaśne mleko. On tylko grzebał nóżkami i patrzył tak miłosiernie nam w oczy aż się serce człowiekowi krajało.

— I w rezultacie co się stało?...

— Odratowaliśmy go z wielkim trudem. Widzi pan, to wszystko przez te szczury. Czy pan wie ile one szkody ludziom narobiły...

— Tak, tak, te szczury... Ale czemu Fipuś zachorował?

— Bo widzi pan, moja żona nie schowała dobrze tej wątrobianki. Położyła ją gdzieś na półce, czy ja wiem gdzie i pomyliła się. Dała Fipusiowi zjeść no i ma pan ambaras.

— To szczęście, że państwo sami nie zjedliście tej wątrobianki.

— Co pan mówił?... — A może i zjedliśmy, bo mnie zaczęło coś w tej chwili kręcić w żołądku. Ach te szczury! Te szczury!

— O n. pan rację, te szczury to u trapienie. U pana to skończyło się na zatruciu Fipusia, ale u mnie... Ho, ho, ho...

— Stało się też co złego?...

— Gooj, pan zna moją żonę jako ona uparta. Ona nie wierzyła w skuteczną trutkę i nie pozwoliła mi założyć trucizny na szczury. — Najlepiej my zrobimy sami ze szczurami porządek — oświadczyła. Którejś nocy zaczęliśmy się, w śpiżarni, bo te paskudztwo przedostawało się do śpiżarni jakimiś drogami aż na półki. Stoimy z żoną uzbrojeni w pogrzebaczę jedną i drugą godzinę: gryzonie nie pokazują się.

Ja się oparłem o półkę i trochę się zdremnąłem. Żona siedząca przy drzwiach na stołku też się zaczęła kiwać. Nagle coś mnie w nos zaszerzało. Otwieram szeroko oczy i widzę na moim ramieniu najspokojniej siedzącego szczura.

— Na pomoc, szczur!... Morduj! Zabij!...

— No i co?...

— Rozpoczęliśmy krwawą rzeź.

— Rezultat chyba był wspaniały?...

— Owszem... Bardzo wspaniały...

— Stłuczenie serwisu do kawy. Rozbicie kilku stoł z konfiturami i gęsiarą z moszczem jagodowym na wino. A szczury dalej harują. Właśnie idę złożyć do piwnicy trutkę, bo szczury stamtąd przedostają się do śpiżarni.

JAN STABOR

NA UBOCZU

Musi być niedobrze na Śląsku

Musi być niedobrze na Śląsku ze sprawiedliwością przy podziale przydziałów, skoro felietonista „Gazety Robotniczej” na ten temat snuje takie przykre rozważania:

„Plotki, uważacie bardzo brzydkie na ten temat zaczyna ją spacerować. Ze mianowicie rozdawanie przydziałów w niektórych instytucjach nie odbywa się tak jakby odbywać się powinno.

Straszne historie poniekąd w tej materii jeden drugiemu na ucho naszeptują. Ach — twierdzą — rozmawia tam naczelnicy i inni Jowisze, to takie przydziały otrzymują, że w dwóch rękach unieść nie zdołają. A o czym stanowisko mniejsze, tym przydział robi się lepszy. A jak ktoś na początkowym szczeblu dostanie dwa podarte trzewiki z lewej nogi, to też powinien się cieszyć, że coś w ogóle ma kapnęło.

Nie wierzę, obywatele w te plotki. Za szpetną propagandę i wogóle czarną reakcję je uważam. Bo przecież każdy zrozumie, że akurat odwrotnie być powinno. Czym ktoś mniej zarabia, tym większy przydział powinien otrzymać. Inaczej równowaga gospodarza w łeb by wziąć mogła.

Musimy jakoś zaradzić na te plotki. Czy ja wiem jaki byłby najlepszy sposób? Może, jeżeli nie ustana, zaczęliśmy umieszczać w honorowej rubryce te instytucje, o których najwięcej na ten temat plotkują?”

Felietonista katowickiego możemy zapewnić, że Śląsk bynajmniej nie ma monopolu na „plotkowanie przydziałowe”.

Gdzie indziej też niegorzej plotkują!

Kupcy gdańscy w „bitwie o handel”

towarów szybko i po najniższej cenie. Dlatego ciągle przeprowadzamy szkolenie zawodowe, wpywamy na podniesienie etyki kupieckiej i stosujemy sankcje organizacyjne względem kolegów, którzy by chcieli wymknąć się spod tej zasady.

— Jak wygląda odcinek pracy społecznej kupca gdańskiego?

— Kupiectwo gdańskie uczestniczy w pracy społecznej w najszerszym zakresie. Nie ma akcji ogólnej, w której kupiec nie wzięby intensywnego i ofiarnego udziału. Nie ma organizacji społecznej, którejby hojnie nie wspierał. Kupiectwo daje maksymalny udział w ponoszeniu świadczeń ogólnych. Również w zakresie danin publicznych kupiec gdański może być brany za wzór dobrego płatnika. Na koncie naszym figurują minimalne zaległości podatkowe.

— Jakie zadania stawia sobie Związek na najbliższą przyszłość?

— Objawiając placówki handlowe w morskiej stolicy Polski, kupiectwo gdańskie traktuje za część składową swego programu współpracę z portem, co jeszcze nie zostało osiągnięte w stopniu dostatecznym. Dłymy więc do najsilniejszego funkcyjnego powiązania naszych placówek z eksploatacją zespołu portowego Gdańsk—Gdynia. Ku-

piectwo Wybrzeża musi bowiem na stanowić się na udział w handlu morskim. Szkoda wielka, że MTG zaprzestały swej działalności, gdyż byłoby one doskonałą placówką gospodarczą, po przez którą kupiectwo mogłoby szukać drogi powiązania z odpowiedzialną funkcją portów, a także placówką po przez którą kupiectwo gdańskie mogłoby skutecznie nawiązywać kontakty handl. z zagranicą.

Uruchomienie Targów jest we wszechmiar pożądane i konieczne.

Kupiectwo pragnie spokojnej pracy, nie może się czuć obywatelom drugiej kategorii, dlatego zakłada, i e koncesjonowanie, które ma wyeliminować z rynku handel nielegalny, nie będzie groźne dla kupca, spełniającego obowiązki względem państwa i społeczeństwa. Wkraczając w czwarty rok działalności, Zw. Kupców Polskich w Gdańsku zamierza kontynuować piękne tradycje, których ideowe podwaliny kładł założyciel Związku (p. prezes A. Trojanowski, chce pomnażać pomniki swej pracy przy odbudowie Gdańska, wysoko nieść sztandar etyki zawodowej i dla swych członków wypracować stanowisko pełnoprawnego obywatela w odbudowującym się na nowych podstawach państwie, w którym wypełni bez reszty swe zobowiązania społeczne i zawodowe.

Dyrekcja Przemysłu Miejsowego Centrala Zaopatrzenia i Zbytu w Bydgoszczy

zakupi
2 baraki mieszkalne

pożądane wymiary około 40 x 12 m

Oferty na piśmie należy składać w Dyrekcji Przemysłu Miejsowego, Bydgoszcz, Dworcowa 63, pok. 70

06975

Nowy motor

ze skrzynką biegów do samochodu BMW 6 cylindr. 326

kupię. 06981

Oferty Biuro Ogłoszeń „PAR” Poznań, Ratajczaka 7 pod „7.376”

OLEJKI ETERYCZNE AROMATY OWOCOWE

poleca 06982

PZCH, Łódź

ul. Śródmiejska 22 Nowe katalogi na żądanie

„D.D.T.-Apex” skuteczniejszy od amerykańskiego Niszczy owady i robactwo 06715

Tepl radycznie muchy

Całkowita gwarancja!!! Do nabycia wszędzie

Żądać tylko oryginalnego D.D.T.-„Apex”

Wystrzeżać się bezwartościowych naśladowictw!

Wytw Chem. „Apex” Sp. z o.o. Łódź, ul. Piotrkowska 171

ROZPOWSZECHNIAJCIE „IKP”

Kalendarzyk

Czwartek, 15 lipca 1948 r.
Katolicki: Henryka, Włodzimierza.
Słowiański: Radosława.

Pomorze

ADRES
REDAKCJI I ADMINISTRACJI

TORUŃ:
ul. Żeglarska 27 — tel 998

WŁOCŁAWEK:
ul. Brzeska 4.

GRUDZIĄDZ:
ul. Małogroblowa 2.

INOWROCLAW:
Rynek 25.

TEATRY:

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ
W TORUNIU. W czwartek, 15
bm. o godz. 19.30 premiera ko-
medii Noel Cowarda pt. „Seans”
z Małińską, Mincerówna, Przy-
siewką, Frejtanek, Lam, Zie-
lińskim i Dowoyna. Reżysero-
wała H. Małkowska. Dek. L.
Torwirta. Sztuka ta pełna hu-
moru i niezwykłych sensacji bu-
dzi duże zainteresowanie pu-
bliczności toruńskiej — grana
była bowiem na czołowych sce-
nach polskich z dużym powo-
dzeniem.

TEATR MIEJSKI WE WŁO-
CŁAWKU. Dziś 15 bm. wystę-
pią gościnnie artyści scen pol-
skich w reżyserii pt. „Podatek od
miechu”. Udział biorą: J. Wi-
niarska — piosenkarka, J. Pi-
chelski — znany aktor filmowy,
St. Woliński — komik i Wł. Pa-
tuszyński — humorysta. Po-
czątek o godz. 20.

BYŻURY APTEK:

TORUŃ: „Pod Lwem”, Rynek
Nowomiejski 1, „Sw. Anny”,
Mickiewicza 98.

WŁOCŁAWEK: do dnia 16
bm. wyłącznie przy St. Rynku.

INOWROCLAW: w tym ty-
godniu — apteka „Pod Krzy-
żem”, ul. Paderewskiego.

Z CAŁEGO POMORZA POKRÓTCE

INOWROCLAW (v) Miejscowy
PKS wznowił ponownie przewóz to-
warowy, który okazał się w prakty-
ce pożyteczny. Zainteresowani otrzy-
mają informacje w biurze PKS, ul.
Kasztelańska 23—25 w Inowrocławiu.

KRUSZWICA (v) W nadchodzącą
niedzielę, dnia 18 bm. odbędą się wiel-
kie regaty wioślarskie na Gopie, w
których udział weźmie 18 załóg z ca-
łej Polski. Regaty będą eliminacją
do międzypaństwowych zawodów Pol-
ska-Czechosłowacja.

TORUŃ (kz) KS ZZK Pomorzani
gościł na Pomorzu Zachodnim (zespół
rezerwy) wygrywając w Staro-
gardzie z A-klasową drużyną ZZK
Błękitni w stosunku 3:0 (1:0). Bramki
uzyskał: Milczyński, Kalinowski,
Sommerfeldt. W drużynie Pom. grał
m. i. Wierzchowski.

Gdzie należy wrzucać kupony plebiscytowe?

TORUŃ (kz). Wszystkim zainte-
resowanym przypominamy, że ku-
pony plebiscytowe pod hasłem „To-
ruń potrzebuje łazi publicznej” —
składać należy do specjalnych skrzy-
nek w następujących punktach mia-
sta: IKP Oddz. w Toruniu, ul. Że-
glarska nr 27, Oddz. PCK w Toruniu

Z uroczystości zakończenia kursu drogistowskiego 61 osób otrzymało dyplomy

Komisja stwierdziła wysoki poziom wiedzy i zapas do pracy

TORUŃ (kz). W dn. 11 i 12 bm. odbywały się w Toruniu egzaminy eksternistów, rocznych kursów drogistowskich w Toruniu (Szkoła Drogistów przy Liceum im. Królowej Jadwigi). W kursach wzięło udział 63 słuchaczy, z czego 61 osób otrzymało dyplomy. Kurs pozostawał pod kierownictwem dyr. Kedziorowej i p. Welca z Grudziądza. W skład komisji szkolnej wchodził: przewodniczący — prez. St. Mielicki, p. Mazurowa, p. Formaniewicz, p. Pruchniewski, p. Szady, p. Białkowski i p. Sikora. Komisja stwierdziła wysoki poziom wiedzy i zapas do pracy u eksternistów.

Zgon dyrektora adm. IZP

TORUŃ (kz). W dn. 13 bm. zmarł w Toruniu dyrektor administracyjny Teatru Ziemi Pomorskiej, Stanisław Matyka w wieku lat 55. W zmarłym traci teatr dzielnego pracownika i dobrego kolegę. Pogrzeb odbędzie się dnia 16 lipca br.

ZAPROWIZACJA

PRZYDZIAŁY DLA MATEK
I DZIECI

TORUŃ (kz) Wydział Opieki Spo-
łecznej podaje do wiadomości, że od
19—31 bm. wydawane będą przydzia-
ły żywnościowe dla dzieci do lat 3
i matek ciężarnych, zarejestrowa-
nych w Miejskim Ośrodku Zdrowia i
to dla mieszkańców po prawej stronie
Wisły w Zarz. Miejskim pok. 166, a
dla mieszkańców Podgórze, Stawek
i Rudaku — w lokalu stacji opieki nad
matką i dzieckiem w Podgórzu (daw-
ny gmach pocztowy). Bliższe dane
o dniach i czasie wydawania wywie-
szono w Ośrodku Zdrowia w Toruniu
i Podgórzu, oraz w miejscach wyda-
wania zleceń. Kto w wyznaczonym
terminie nie odbierze zleceń, traci
prawo do przydziału.

KONSERWY, MYDŁO, OLEJ
I MASŁO

WŁOCŁAWEK (Dan) W terminie
do dnia 20 bm. we wszystkich roz-
działach spożywczych będą wyda-
wane na karty zaopatrzenia z lipca
rb. następujące artykuły:

Konserwy: kat. I i IZg na kupon
19 konserw mięsnych 1 kg lub 1,4
kg konserw końskich czy też ryb-
nych, kat. IR i IRZg na kup. 14 mie-
snych 0,5 kg lub końskich czy ryb-
nych 0,7 kg, kat. IRD na kup. 19 mie-
snych 0,5 kg lub rybnych czy koń-
skich 0,7 kg, kat. IIR na kup. nr 9
mięsnych 0,25 kg lub rybnych czy
końskich 0,35 kg. Dod. C na kup. 9
mięsnych 0,25 kg lub rybnych czy
mięsnych 0,35 kg.

Mydło do prania: kat. I i IZg na
kup. 21 po 0,2 kg, kat. IR i IRZg na
kup. 16 po 0,1 kg, i kat. IRD na kup.
21 po 0,1 kg.

Olej rafinowany: kat. I i IZg na kup.
20 po 1 kg, kat. IR i IRZg na kup. 15
po 0,5 kg, dod. C na kupon 10 po
0,25 kg, kat. IRD na kup. 22 po 0,5
kg, dod. M na kup. 15 po 0,25 kg.

Mąka pszenna: kat. I i IZg na kup.
18 po 2 kg, kat. IR i IRZg na kup. 13
po 1 kg i kat. IRD na kup. 20 po 3 kg.

Ceny: 1 kg konserw mięsnych lub
końskich 12 zł, 1 kg konserw rybnych
30 zł, 1 kg mydła 15 zł, 1 kg oleju
rafinowanego 41 zł, 1 kg chleba 6 zł,
1 litr mleka 2 złote.

Uroczystość wręczenia dyplomów
odbyła się w obecności delegata De-
cernatu Szkolnego z Warszawy dyr.
Gadebuscha, delegata Izby Przem.
Handlowej z Bydgoszczy p. Cykow-
skiego i prezesa Okręgu UDRP z Byd-
goszczy p. Pankowskiego, gości i in-
nych. Prezes St. Mielicki wygłosił
dłuższe przemówienie, podkreślając
rzeczywistą wagę kursów dla uzyska-
nia kwalifikacji handlowych przez
eksternistów na drodze do prowadzenia
samodzielnych placówek drogerij-
nych. Prelegent zapowiedział organi-
zacje nowych kursów już w krótkim
terminie, przy czym zachęcał do grem-
ialnego udziału w nich (kurs do-
kształcający). Istnieje poważna moż-
liwość otwarcia w Toruniu ogólno-
polskiej akademii drogistowskiej. Ko-
lejno głos zabierali goście. W imie-
niu uczniów podziękował p. Szalla.
Po części oficjalnej odbył się skromny
wieczór koleżeński w salach „Pol-
onii”.

Dyplomy otrzymali: S. Stróżykówna,
J. Kawska, J. Pruchniewska, M. Glo-
ckówna, P. Komowski, M. Straszłowa,
M. Starnowska, A. Koplińska, H.
Tomaszewska, W. Suska, K. Szul-
ciewska, H. Borowska, W. Grzesko-
wiak, Z. Kapczyńska, H. Białkowska,
Fr. Sikorska, M. Jankowska, H. Tro-
czyńska, E. Antczakowa, M. Liczmań-

Droga na uniwersytet stoi otworem

Biuro Informacyjno - Werbunkowe,
dla wstępujących na wyższe uczelnie,
służy pomocą; każdemu kto pragnie
rozpocząć studia na uniwersytecie.

Informuje o warunkach przyjęcia
na wszystkie wyższe uczelnie w kra-
ju, rejestruje skierowania na Uni-
wersytet wydawane przez Zw. Zaw.
org. młodzieżowe, partie polityczne
i instytucje. Organizuje kursy przed-
egzaminacyjne dla wstępujących na
pierwszy rok studów wydz. matema-
tyczno-przyrodniczego — czynne co-
dziennie od 12-tej do 14-tej w Domu

Min. Dąbrowska
gościem
skarbowców

CHELMŹA (k) W niedzielę dnia 11
bm. odbyło się tu towarzyskie spot-
kanie Oddz. Zw. Zaw. Prac. Skar-
bowych Chelmu-Toruń-Chelma. Na
program składały się rozgrywki siat-
kówki, ping-pongu, popisy dzieci
przedszkola skarbowców, podwiecz-
rek przy własnym mikrofonie uro-
mańcy występami skarbowców o-
raz wycieczki kajakowe i żeglarskie
z własnej przystani po jeziorze chelm-
żyńskim.

Spotkanie to zaszczycili swoją o-
becnością p. ministrowa Dą-
browska wiceprezes Zarządu Głównego
p. Bukaty delegat Zarz. Gł. p.
Wochna oraz delegat Zarz. Okr. w
Bydgoszczy p. Zarnoch.

Tradycyjnym zwyczajem sporto-
wym wiceprezes p. Bukaty wręczył
proporzycy klubowe Oddziału ZZPS
Chelma p. ministrowej Dą-
browskiej oraz kapitanom drużyn
sportowych Chelma i Torunia.

Spotkanie towarzyskie było pod
względem sportowym jak i kultural-
nym bardzo udane. Wysiłki organiza-
torów znalazły pełne uznanie gości.
Wyniki poszczególnych rozgrywek
były następujące:

siatkówka drużyna męska Chelmo
— Chelma 0:2; Toruń — Chelma 0:2;
drużyna kombinowana Toruń — Chel-
ma 0:2.

Ping-pong Chelmo — Chelma 0:14
Toruń — Chelma 0:4; Chelmo — To-
ruń 2:0.

ska, H. Roznerski, H. Ciorochowa, U.
Pryba E. Guzowski, U. Zielska, J. Le-
wandowski, J. Brell, J. Goldyszewicz,
St. Klekotko, J. Malewska, H. Lewi-
cka, J. Wojtaszewska, U. Wilczek, Z.
Kasperkiewicz, J. Kwiatkowski, L. Su-
lecka, Al. Deuschówna, J. Duńniew-
ski, Fr. Guzewicz, M. Hoffmanówna,
K. Szalla, W. Guzewiczówna, C. Sa-
wińska, M. Litwińska, B. Piotrowski,
F. Węgorzewski, I. Pręszczakówna,
S. Bagiński, H. Murawski, Z. Przyby-
liński, M. Boqucki — Skorobogacz, J.
Gonera, H. Gauzowa, I. Cieżyńska,
J. Araczewski, Wł. Jankowska.

Nowy zarząd IKS

INOWROCLAW (v) Na jednym z
zebrań, odbytych ostatnio, jeden z
ruchliwszych klubów sportowych
miejscowy IKS wybrał nowe władze
klubowe, do których weszli pp: L.
Kozłowski — prezes; dalsi członko-
wie: Z. Hoffman, Nowakówna, Jaro-
siński, Wojkowski, Posadki. Kierow-
nikami sekcji zostali: żeglarskiej paf-
— L. Ziętek, żeglarskiej panów — A.
Rajn, wędkarskiej — Pankowski, pły-
wackiej — Hofmoki, piłkarskiej —
Z. Kozłowski, lekkoatletycznej — St.
Skaza, motocyklowej — H. Gniew-
kowski. Dotychczasowy prezes p.
Goralewski z powodu braku czasu
ustąpił.

Pracownicy spedycyjni organizują się

INOWROCLAW (v) Zw. Zaw.
Transportowców w Inowrocławiu po-
większył swoje szeregi o jedną sek-
cję: spedycyjni.

Na ostatnim zebraniu organizacyj-
nym Sekcji Spedycji, któremu prze-
wodniczył prezes ZZT p. Kubiak o-
becni byli pp: prezes Okr. Szymański
delegaci okr. Wegienki i Świtajski z
Bydgoszczy.

Obszerny referat o osiągnięciach
Zw. Zaw. wygłosił prezes okr. p.
Szymański. Następnie wybrano kiero-
wnictwo Spedycyjnej Sekcji, w
skład którego weszli pp: Świtek —
prezes, Bartoszak zast. prez., Woda
— sekretarz.

W dyskusji licznie zebrani czło-
nkwie zabierali głos w sprawie nowej
taryfy dla robotników spedycyjnych,

którą nie wszyscy właściciele przed-
siębiorstw dowozowych w Inowroc-
ławiu respektują. Do tych właścicieli
Zw. postanowił wystosować od-
powiednie pisma.

Największą bolączką Zw. Transpor-
towców, który liczy kilka sekcji, sku-
piających kilkuset członków, jest
brak świetlicy. W związku z tym
wszędzie zostaną starania.

— KOMITET Jedności Organizacji
Młodzieżowych odbył zebranie,
na którym postanowiono wszczynie-
szeroko zakrojonej akcji zbiórki pie-
niężnej na rzecz budowy Centralne-
go Domu Młodzieżowego.

— PRZY UDZIALE przedstawicie-
la Min. Komunikacji, trwają obra-
dy naczelników Centr. Biura Taryf
i Rozrachunków Zagranicznych o-
raz delegatów poszczególnych sek-
cji PKP. Przedmiotem obrad są
sprawy związane z usprawnieniem
ruchu kolejowego ze Zw. Radziec-
kim i radziecką strefą okupacyjną.

— UCZNIOWIE Gimnazjum E-
nergetycznego — M. Kuczawski i
J. Wielgosz, stanęli przed Sądem
Okręgowym za włamanie do miesz-
kania profesora tegoż gimnazjum.
Młodociągnięci zrodzili skradli zawar-
tość gabinetu obliczającą przez po-
szkodowanego na 100 tys. zł. Sąd
skazał Kuczawskiego na półtora ro-
ku więzienia, a Wielgosza na 8 mies.
więzienia. Paserzy również skaza-
ni zostali na więzienie.

— W SALI MRN odbyło się or-
ganizacyjne posiedzenie Obywatel-
skiego Komitetu Obchodu Dnia Od-
rodzenia Polski. Na zebraniu tym
wyłoniono komitet wykonawczy.

— W SALI Domu Rzemieślnicze-
go, odbyła się odprawa przewodni-
czącej Komisji Cennikowych i Ko-
misji Notowań Cen przy Sta-
rostwach pow. i prezydentach miast
wydz. W obradach wzięli udział
przedstawiciele Min. Przemysłu i
Handlu.

— W SĄDZIE Okręgowym wzno-
wiona została rozprawa przeciwko
S. Ficzkowej, oskarżonej o zatrucie
swojego dziecka.

— NA DWORCU bydgoskim po-
witano przybyłe z Westfalii dzieci
polskie, które udały się autobusami
do Falmierowa w pow. wyrzyskim i
Wydrzna w pow. grudziądzkim.

Dzieci powitała im. Ligi Kobiet p.
województwa Kubecka i kierownik
Woj. Komitetu Opieki nad Dziećmi
z Westfalii p. Hass.

— PRACOWNIK Fabryki Traków
i Maszyn Blumwe — 60-letni Karol
Kuhfeld, podczas pracy dostał się
w pas transmisyjny, który wciągnął
go w tryby maszyny. Nieszczęśli-
wemu, maszyna urwała lewe pod-
udzie.

Letnia zbiórka złomu

INOWROCLAW (v) Komitet oby-
watelski przypomina o letniej, stałej
zbiórce złomu, którą należy składać
w Hurtowni Surowców przy ul. Mar-
cinkowskiego. Natomiast odpadki pa-
piero, szkła, szmat i tp. kierować na-
leży do f-my Waloch, Inowrocław ul.
Panny Marii 13.

Jak wynikało ze sprawozdania ub.
kilku miesięcy w Gimnazjum im. Jana
Kasprowicza uczniowie tej szkoły ze-
brali 10 ton złomu, i metali koloro-
wych. Zbiórka powyższa w dalszym
ciągu się odbywa.

„SŁUŻBA POLSCE”
wyrazem dążeń milionów
Polaków

Kupon plebiscytowy IKP

Czy w Toruniu potrzebna jest łazi publiczna z 20 wannami i 30 na-
tryskami?

Odpowiedź ..... (tak lub nie)

(adres głosującego, ewentualnie zakł. ad pracy).

Najkorzystniejsze źródła zakupu w Gdańsku

Najszczęśliwsza na Wybrzeżu
BAŁTYCKA
KOLEKTURA LOTERII KLASOWEJ
Felicjana Kropielnickiego
Gdańsk - Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 76/78. tel. 41-40
06923 Konto P. K. O. - Gdańsk XI - 54-15

Duży asortyment
artykułów markowych
poleca
Gdański Dom Handlowy
„PRZYRODA”
Hurtownia Drogerijno-Kosmetyczna
Władysław Wiktor Wiczorek
Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 82
Tel. 416-9 06945

Dla wytwornej pani
Perfумы - wody kolońskie - pomadki do ust
tylko w PERFUMERII
„POKUSA”
ALEKSANDRY KROPIELNICKIEJ
Gdańsk - Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 76/78. tel. 410-40

Gdańska Spółka Fotograficzna
GDANSK
06904
ul. Targ Drzewny Nr 12/14
sprzedaż artykułów fotograficznych

„MOTOR”
Części samochodowe
i motocyklowe 06931
GDANSK - WRZESZCZ
ul. Grunwaldzka 114

Czynny na Wybrzeżu od 1945 r.
Zakład pogrzebowy **„CONCORDIA”**
Spółka z o. o.
w Gdańsku - Wrzeszczu
CENTRALA: ul. Brzozowa Nr 1 (róg Barlickiego) — telefon 42-374
FILIA 1: ul. Curie-Skłodowskiej 5 (koło Akademii Lek.) — tel. 1-53
FILIA 2: SOPOT, ul. Grunwaldzka — telefon 52-37
06916
trumny metalowe i drewniane oraz własny tabor do przewożenia zwłok
karawany skromne i luksusowe
Wykonuje wieniec i szary na zamówienie. Załatwia całkowicie formalności pogrzebowe
i ekshumacje. Udziela informacji i porad bezpłatnie.

RESTAURACJA
KASYNO INWALIDÓW
GDANSK, Garncarska 19
06913
Poleca wykwitną kuchnię
Dania barowe. Dobrze peregnowane piwa, wina
i wyborowe wódki. **CODZIENNE DANCING**

Zakład Jubilerski
„AGAT”
GDANSK Garncarska 18
06902
Artystyczna pracownia bi-
żuterii, naprawa zegarków.
Kupno — sprzedaż

TADEUSZ IWIŃSKI
06909
Artykuły Chemiczne
malarskie, mydlarskie
GDANSK, ul. Szeroka 121/122

Księgarnia Ludowa
A. J. PILARCZYK
Rok założenia 1910
06914
Gdańsk, ul. Garncarska 30
Książki — Papier — Artykuły Biurowe

„RADIO-ELEKTRO”
Gdańsk - Wrzeszcz, Wajdeloty 10
06938
Poleca urządzenia gospodarstwa domowego gwaranto-
wane, na które wydaje firma karty gwarancyjne
Wszelki sprzęt elektryczny i radiowy

ROMAN MARTIN
06921
Zakład Elektro-mechaniczny
art. elektrotechn. - części rowerowe
Gdańsk - Wrzeszcz, Al. Grunwaldzka 58

Artykuły żelazne i domowego użytku
dla miasta, wsi i ogrodnictwa 06911
St. Kanaforski
GDANSK, ul. Lawendowa 2/ przy Halach Targowych

Skład Materiałów Piśmiennych
„STUDENT”
06924
Gdańsk - Wrzeszcz, Grunwaldzka 58

Przybory Biurowe — Szkolne — Wieczne pióra
Teczki Szkolne — Książki Handlowe
poleca
J. Siwińska i H. Ocieszko
GDANSK, ul. Wały Jagiellońskie 6
w pobliżu Dworca Gł. 06905

Firma **»LIDO«**
06944
poleca:
ARRT. PERFUMERYJNO
GOSPODARCZE I MALARSKIE
Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka Nr. 44

UWAGA! Nowowyremontowany **UWAGA!**
„BAR przy KOMINKU”
06925
Gdańsk - Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 82. tel. 415-12
poleca
Gorące dania barowe z maszyny. Bufet obficie
zaopatrzone. Wyborowa kuchnia. Kawa z Ekspresu.
Ceny niskie! Ceny niskie!

BŁAWATY - TEKSTYLIA - GALANTERIA
GOLADT WŁADYSŁAW i S-ka
GDANSK
Garncarska 16/17 06901

Najlepsza kawa Mocca
z ekspresu w barze
kawowym 06920
„U ZOSI”
GDANSK - WRZESZCZ
ul. Grunwaldzka 88 tel. 416-60

Gdańskie Zakłady Konfekcyjne
06927
Dział miarowy i sprzedaż
czapek wszelkiego rodzaju
Sp. z ogr. odp.
Gdańsk-Wrzeszcz, Grunwaldzka 124 i 152
Telef. 41-323 Telef. 41-020

Galanteria, zabawki, meble
poleca **„GDAŃSKI DOM TOWAROWY”**
Stanisław Żyliński i Helena Mądraszek
Gdańsk, Szeroka 121/122 06908

„Ferrum”
06957
Wyroby żelazne
GDANSK - WRZESZCZ
Grunwaldzka 47 tel. 413-66
okucia budowlane, narzę-
dzia rolnicze, artykuły go-
spodarcze, oraz wszelkie-
go rodzaju materiały dla
przemysłu metalowego

Komunalna Kasa Oszczędności
Miasta Gdańska
Centrala: **GDANSK, ul. Bojowców Nr 5**
Telefon Dyrekcja: 31-385
Ogólny: 31-176
Oddział: **WRZESZCZ: ul. Jaśkowa Dolina 1**
Telefon 41-204
41-880
06906
Załatwia wszelkie czynności bankowe.

Wina, Wódki, Likieri Piwo, Gorąca
kuchnia, Zimne i gorące zakąski
poleca: F-a
„BAR SPOKOJNY”
BANASIAK ANTONI
GDANSK-WRZESZCZ
06946
Plac Wybickiego nr 1

Najkorzystniejsze źródła zakupu w Gdańsku

Dom Żelaza i Naczyń „MERCURY”

06955

Spółka z ogr. odpow.

Biuro sprzedaży i składy

Gdańsk, Straganiarska 26/27

Telefon 319-09

P O L E C A: gwoździe, druty, śruby, nity, okucia budowlane, okucia meblowe, odlewy, narzędzia czarne, narzędzia tnące, miary, wagi,

naczynia kuchenne, emaliowane, aluminiowe, ocynkowane, lakierowane, wyroby z blachy oraz galanterię metalową.

„SPÓJNIA”

poleca:

06932

Artykuły i Urządzenia Sanitarne-Instalacyjne

Gdańsk - Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 140 tel. 4-11-90

CUKIERNIA ZIEMIAŃSKA Sp. z o. o.
GDAŃSK-WRZESZCZ, ul. Wajdeloty 11 - telefon 41-319

poleca znane ze swej jakości wyroby cukiernicze

06940 **WINA - LODY - SŁODYCZE**

PIÓRA WIECZNE
w dużym wyborze
oraz wszelkie artykuły
BIUROWE I SZKOLNE

poleca

J. Brociek i Ska Gdańsk, ul. Targ Drzewny 12/14
obok „FOTO” 0690

D/H J. Grabowski
GDAŃSK
ul. Lawendowa 8

(przy Hali Targowej)

poleca 06964

Wina krajowe —
owocowe i gronowe
oraz artykuły kolonialno-
spożywcze, ceny niskie

ZAKŁAD POGRZEBOWY H. BIAŁAS

GDAŃSK-WRZESZCZ, ul. Traugutta 5 tel. 413-72

06949

w pobliżu Akademii Lekarskiej

urządza:

pogrzeby od najskromniejszych - ekshumacje

INSTYTUCJE - RZEMIOSŁO KUPIECTWO

zaopatruje

„GDAŃSKA CENTRALA FARB I CHEM KALII”

Spółka z ogr. odp.

Gdańsk - Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 84

Telefon nr 411-26

06927

Kawiarnia „EUROPA”

GDAŃSK - WRZESZCZ

ulica Grunwaldzka 114 — telefon Nr 428-77

zaprasza:

codziennie na koncerty, dancin.

Bufet obficie zaopatrzony.

Lokal otwarty do godziny 24.

Ceny umiarkowane.

Jedwabie, wełny, bawełny, bieliznę damską,
męską, dziecięcą oraz kostiumy kąpielowe
Najkorzystniej zakupisz

F-ma „Przemysł Polski”

Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Wajdeloty 25

Bizuterie - bursztyny
kupisz korzystnie w firmie

Stanisław NOCŃ

Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Danusi 8

Duży wybór wyrobów srebrnych 06918

Bracia Tchórzewscy i S-ka

Gdańsk-Wrzeszcz Grunwaldzka 64

06953

Największy wybór win, miodów,
owoców, cukrów i delikatesów

Papier, artykuły biurowe i szkolne

poleca

06948

Fa Maria Czerepak i Ska Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 66 — telefon 411-61
Otwarcie w nowo wyremontowanym lokalu nastąpi 20 lipca br.

SKŁAD MALARSKO MYDLARSKI „FARBOCHEM”

Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 132, tel. 413-84

poleca: w najlepszej jakości i po najniższych cenach: farby,
pokosty, lakiery, pędzle, mydło, pasty, pertumeria
oraz inne artykuły w zakresie chemikalii wchodzące.

Ireneusz Molik i Ska

Gdańsk - Wrzeszcz, Grunwaldzka 76/78

poleca w dużym wyborze

06958

owoce, cukry, wina, ciasta

Hurtowa Sprzedaż Artyk.
Kolonialno Spożywczych

06910

M. Ziolkowska Br. Grabowski i S-ka

GDAŃSK, ul. Lawendowa 5 przy Halach Targowych

D. H. J. Benisz

Gdańsk, ulica Pańska 3
(wprost Hali Targowej)artykuły gospodarcze,
żelazne — szkło —
porcelana

06965

F-ma „MARATON”

Gdańsk-Wrzeszcz

Grunwaldzka 114 (obok poczty)

poleca

sprzęt i ekwipunek sportowy,
harcerski i turystyczny

06960

Luksusowy krem

PRIMA

do parkietów i podłóg
LABORATORIUM CHEMICZNE

„NEOSYNTeza”

GDAŃSK - WRZESZCZ, Saperów 2

F-ma E. Wiśniewski i S-ka
Gdańsk - Wrzeszcz, Grunwaldzka 94/96 tel. 427-90

poleca:

Wózki dziecięce, rowerki, łóżecka, zabawki,
wyroby wiklinowe stale na składzie

Fr. Nowakowski i S-ka

Warzywa — Ziemiopłody
Gdańsk Wrzeszcz, Sobótka 1 — telefon 412-31
Sk adn ca: Lendziona 8a

06954

F-ma „DZIDZI”

poleca:

konfekcję
i obuwie dziecięce

w wielkim wyborze

P. J. CIECHANOWICZ

Gdańsk Wrzeszcz, ul. Barlickiego 3 06947

Najkorzystniejsze źródła zakupu w Gdańsku

„SZTUKA“

Gdańsk-Wrzeszcz, Jaśkowa Dolina 1, tel. 426-20
poleca: 06969
eleganckie drewniaki,
sznuraki damskie i dziecięce,
sandalki dziecięce, pantofle ranne

Dom Handlowy
Włodzimierz Rubel i S-ka
Gdańsk-Wrzeszcz, Grunwaldzka 142 06966
Telefon 421-14 poleca Telefon 421-14
artykuły żelazne i techniczne,
okucia budowlane, narzędzia
rzemieślnicze, naczynia kuchenne

Cukiernia „NEGRO“

Gdańsk-Wrzeszcz,
Grunwaldzka 80
06962
Kawa codziennie świeżo palona
Probiernia najlepszych win owocowych i gronowych

Jedwabie, materiały ubraniowe

06912
ORAZ
wełnę (włóczkę) kolorową
na ręczne roboty poleca
„Bławat Polski“
B-cia T. E. Łoś
Gdańsk, ul. Podwałe Staromiejskie 106

Galanteria,
Perfumaria
Drewniaki
Gdańsk-Wrzeszcz
ul. Grunwaldzka 154 06935

„BAZAR“
Artyk. gospodarcze
i szewskie
SZ. HOSTYK
Gdańsk-Wrzeszcz, Wajdeloty 25 06963

TAPETY

Papiery pakowe,
piśmienne, wyroby
z papieru, materiały
piśmienne
poleca 06982
Józef Gosławski
Gdańsk-Wrzeszcz, Wajdeloty 8

Materiały Piśmienne
i Przetwory Papierowe
poleca:
Wł. Paprocka
GDAŃSK-WRZESZCZ, ul. Lelewela 12
Telefon 415-5 06942

PERFUMERIA
„VIOLETTA“
Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Sobótki 1
poleca wszelkie artykuły
nowoczesnej kosmetyki 06972

KSIĘGARNIA GDAŃSKA

A. Krawczyński
Gdańsk-Wrzeszcz, Grunwaldzka 66
Telefon 42-229
Adres telegr. - „Biblikraw“

Książki - Nuty
- Czasopisma
Bookseller
- Librairie
Dział Antykwareczny 06961
Książki rzadkie - wyczerpane
okazyjne - Grafika - Sztęchy
Etchings - Estampes

Emalie rowerowe
Lakier asfaltowy
Emalie nitro
Pokost 06970
Lniany
oraz syntetyczny

Wytwórnia
Farb, Lakierów i Pokostów
„FARBOLAK“
GDAŃSK - WRZESZCZ
ul. Partyzantów 30 tel. 420-98

Papier, materiały
piśmienne, biurkowe,
kreślarskie, szkolne
POLECA: 06950
PAPETERIA
GDAŃSK-WRZESZCZ
ul. Grunwaldzka 20, tel. 413-90

Przybory szewskie
poleca firma
Stanisław ROMAN
06941
GDAŃSK-WRZESZCZ
ulica Grażyny 5

J. KOSZNIK i S-ka

GDAŃSK-WRZESZCZ Partyzantów 3. - - Telefon 414-12
poleca towary spożywcze, kolonialne,
wina krajowe i zagraniczne,
cukry oraz delikatesy 96806

„LOTOS“

Więckowski, Rumiński i S-ka
TEKSTYLIA - GALANTERIA
Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka nr 52

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI J. JĘDRUCH

Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Morska 45, 50 m. od ul. Grunwaldzkiej
PRECYZYJNA NAPRAWA ZEGARKÓW
NA SKŁADZIE: zegarki, biżuteria, wyroby srebrne
KUPNO 06943 SP ZEDAŻ

Części rowerowe,
motocyklowe oraz
ARTYKUŁY TECHNICZNE
poleca 06929
„TECHNOSTAL“
Gdańsk-Wrzeszcz, Grunwaldzka 85

Galanterię,
Odzież dziecięcą
i włóczkę kolorową
poleca 06934
Eg. Okulicz
GDAŃSK-WRZESZCZ
ul. Grunwaldzka 156/3

FIRMA
„Chem kalia“
Skład farb, 06907
lakierów,
pędzli i szczotek
Gdańsk, ul. Szeroka 127

„SCARLETT“
Artykuły Mody
Gdańsk-Wrzeszcz
06967 Grunwaldzka 76/78

KIT
JKIENNY I MINIOWY
poleca
Wytwórnia 06971
Kitu Szklarskiego
M. ŻUCHOWSKI i Ska
S O P O T, Rokossowskiego 11

KWIACIARNIA
„SZAROTKA“
GDAŃSK - WRZESZCZ
ul. Grunwaldzka 84
Poleca: w dużym wyborze kwiaty
cięte, doniczkowe, kosze kwiatowe
po cenach najniższych 06951

WEŁNĘ owczą 4115
i włosie końskie
po cenach najwyższych zakupuje
„Welnohurt“ H. Kulczyk
BYDGOSZCZ, Św. Trójcy 5a m. 7
telefon 31-03

SPRZEDAŻ

MLYŃSKIE
artykuły, troki, nalewy, gazę, do-
starczamy **BYTOM**, Moniuszki 15
(06222)

Sprzedam
samochód 6 tonowy „Saurer“ ga-
zogenatorem model 1941 stan
pierzyszorządny. Oferty IKP To-
rań „F“ (06988)

Materace
poduszkowe i szpiralowe wszel-
kich rozmiarów, wysła odwrót-
nie na zamówienie W. Wrześnie-
wicz, Poznań, Ratajczaka 7, tel.
36-31. (06561)

Deski podłogowe
oraz wszelkie inne drzewa igła-
ste i liściaste poleca tanio Fel-
iks Wojciechowski, Handel i O-
bróbka Drzewa Bydgoszcz, Al. 1
Maja 51, tel. 30-42. (4068)

Pilki
nożne - koszykówki - siatków-
ki - koszulki, spodenki gimna-
styczne dostarcza Jan Pujdak i
Ska Łódź, Piotrkowska 83. 06612

Fortepian
oraz kanapę z dwoma fotelami
sprzedam Bydgoszcz 3-go Maja
8/1. (4110)

STAL
ciągnięta szybkołęczą, noże fo-
karskie ze stali szybkołęczą i z
płytkami „Vidia“, płytki „Vidia“,
poleca po cenach konkurencyj-
nych firma Kazimierz Madej.
Wyroby Żelazne, Artykuły Tech-
niczne, Naczynia Kuchenne, Łódź,
ul. Piotrkowska 181, tel. 272-08
i 260-19. (06861)

Motocykl
NSU dwusotka, wagę uchylną,
zwykłą, dziesiętną, sprzedam.
Szczecin, Wojska Polskiego 12/6.
06984

DOM
ogrodniczo 3.000.000, - dom 4
sklepy 4.500.000, - gospodarstwa
od 50 - 250 mórg korzystnie
sprzeda „Cepos“ Bydgoszcz
Dworcowa 9. 06845

KUPNO

Kupię
opony i dętki 600 i 650 X 20.
Sniadeckich 32, tel. 17-48. (4097)

Znaczkę pocztową
do zbiorów kupuje i poleca Ma-
linowski Bydgoszcz, Sienkiewi-
cza 7a. (4111)

WOLNE POSADY

Cukiernik
samodzielny potrzebny od zaraz.
Oferty do IKP Bydgoszcz pod
„Cukiernik“. (4095)

Potrzebna
uczciwa kucharka na plebanię
wiewska. Oferty IKP Bydgoszcz
„Gospodyni“. (06974)

Werkmistrza,
na stanowisku zastępcy kierow-
nika warsztatów mechanicznych
oraz kilku mechaników do silni-
ków ropnych przyjmie Państwo-
wo Przedsiębiorstwo Robót Ko-
munikacyjnych Szczecin, Owoco-
wa 16. (06857)

Sekretarza
obezanego z prowadzeniem
rachunkowości materiałowej, po-
szukuje Tartak Lasów Państwo-
wych w Człopie. Wynagrodzenie
8 grupy przemysłowej. Adres:
Człopa, pow. Wałcz, woj. Szczę-
cińskie. (06977)

Zespół Miłocice,
poczta sl. kol. pow. Miastko po-
trzebuje pisarza majątkowego z
praktyką i znajomością prowa-
dzenia ksiąg gospodarczych.
06863

Potrzebny
czeladnik kominiarski Gdańsk-
Orunia, Stefan Ramuła 9. (06832)

PRACY POSZUKUJĄ

Ogrodnik
z długoletnią praktyką, kawaler,
obeznany warzywnictwie, sadow-
nictwie, kwaciarstwie szuka po-
sady. Oferty N. Szeller Zakrze-
wo, p. Klecko, pow. Gniezno.
06976

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam
zagubione dowody tożsamości
osoby, wystawione przez Zarząd
Odbudowy Kolei Państwowych
Bydgoszcz nr 818742 Błasiak
Eugenii i nr 818746 Błasiak Wi-
tolda. (4114)

REDAKCJA I ADMINISTR. Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY
W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) - Telefon 24-29
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie
odpowiadamy - Rękopisów niezamówionych Redakcja
nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO“ W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „IKP“.
WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW“
BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 20 - TEL. 33-41 I 33-42

OGŁOSZENIA: drobne po 25 zł za słowo. Poszukiwanie
pracy 15 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów.
Tłusty druk 100% drożej.
Ogłoszenia millimetr.: w tekście od 60-145 zł, za tekstem
od 25-60 zł, nekrologi od 20-100 zł za 1 mm. Niedziele
i święta 30% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń
administracja nie odpowiada.